

Op zoek naar het wezen van de stier

Schilderijen en beelden van Paul Ceulemans

De stier is één van de meest verbeelde onderwerpen uit de kunstgeschiedenis. Al tienduizenden jaren voor Christus waren mensen al zodanig gefascineerd door de stier dat ze zijn beeltenis kerfden in rotsen en zijn ondoorgrondelijke verschijning trachtten te bezweren in grote, indrukwekkende schilderijen. In het Spaanse Altamira en het Franse Lascaux zijn de sporen daarvan bewaard gebleven. De Spaanse kunstenaar Pablo Picasso vereenzelvigde zich graag met de stier. Een aantrekkelijk symbool van kracht, moed en mannelijkheid, om maar een paar sterke punten te noemen. Niet vreemd dat een kunstenaar op zoek naar het wezen van de stier in Spanje uitkomt. Zo'n 10 jaar geleden reisde de Brabantse kunstenaar Paul Ceulemans naar het zuiden, op zoek naar de mooiste stier. Dat hij tot op de dag van vandaag in de ban zou blijven van de stier, dat kon hij toen nog niet vermoeden. Intussen heeft Ceulemans een interessant oeuvre opgebouwd van voornamelijk aquarellen en bronzen beelden.

Opvallend zijn de aquarellen. In de handen van Paul Ceulemans wordt aquarel een stoere, directe en krachtige techniek, die de stier uitstekend blijkt te passen. Aan de basis van het werk liggen schetsen, gemaakt in een gebied van honderden hectaren in de provincie Salamanca (zo'n 200 km ten westen van Madrid). Hoewel hij vele schetsboeken vol heeft getekend, brengt Paul nog altijd veel tijd door in het gezelschap van stieren. Het gaat hem daarbij niet alleen om het visuele beeld. Ook bijvoorbeeld de geluiden die de stieren maken, geven hem informatie en aanknopingspunten om zo dicht mogelijk bij ze in de buurt te komen; om als het ware in de huid van de stier te kruipen. Later, in het atelier, komen alle indrukken bij elkaar en zorgt Spaanse zigeunermuziek, de Flamenco, ervoor dat alle remmen losgaan op het uitgespreide zware aquarelpapier dat op de grond geduldig wacht op de vastberaden penseelstreken van de kunstenaar.

Zinderende hitte

Wat begon met schetsen, tekeningen op het platte vlak, leidde al gauw tot ruimtelijke verkenningen. In boetseerwas vond Ceulemans al snel zijn ideale materiaal, dat in de zinderende hitte van het Spaanse binnenland ten volle benut kan worden. In de sculpturen, zien we dezelfde vloeiende vormen en belijningen als in de schilderijen. Alsof je energie ziet stromen en spieren ziet aanspannen. De stieren van Ceulemans zijn daardoor niet statisch; integendeel, ze lijken te bewegen en te leven. De sculpturen, die na een langdurig en gecompliceerd proces uiteindelijk in brons worden gegoten, vallen op door hun vlamvend rode huid. De kleur wordt verkregen door het beeld kort na het gieten af te koelen met water. De uitkomst is niet precies voorspelbaar en ook tamelijk gevaarlijk. Het brons zou kunnen scheuren en dan is al het werk voor niets geweest. De natuurstenen sokkels zijn geïnspireerd op het goudgele Spaanse gras waarop de stieren grazen. Ze zijn zoveel mogelijk door de natuur gevormd en worden zorgvuldig uitgezocht en afgestemd op ieder afzonderlijk beeld.

Schilderijen en beelden van Paul Ceulemans: 29 juni t/m 14 september 2008 bij Galerie/beeldentuin Giardino, Rijksweg 31, Berg en Terblijt (tussen Valkenburg en Maastricht). Vrij 13 -17 u, za en zo 11 - 17 u en op afspraak; +31 43 6042555, E info@giardinobeeldentuin.nl, W www.giardinobeeldentuin.nl.